

Instytut Pamięci Narodowej - Lublin

Źródło:

<http://lublin.ipn.gov.pl/pl5/aktualnosci/46563,Kolejni-bohaterowie-ofiary-rezimow-totalitarnych-odzyskuja-tozsamosc-Warszawa-1-.html>

Wygenerowano: Czwartek, 22 lutego 2018, 21:26

Kolejni bohaterowie – ofiary reżimów totalitarnych odzyskują tożsamość – Warszawa, 1 lutego 2018

1 lutego 2018 r. w Pałacu Prezydenckim wręczono noty identyfikacyjne rodzinom 22 ofiar totalitaryzmów. Wśród nich znalazły się trzy osoby z woj. lubelskiego

W uroczystości w Warszawie, w czasie której wręczano noty identyfikacyjne rodzinom ofiar totalitaryzmów, głos zabierali Prezydent RP Andrzej Duda i prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek.

– Do samego końca byli wierni złożonej przysiędze, walczyli o wolną i suwerenną Polskę – mówił o żołnierzach polskiego podziemia niepodległościowego prezydent RP Andrzej Duda w czasie uroczystości ogłoszenia nazwisk kolejnych zidentyfikowanych ofiar dwóch totalitaryzmów. Dzięki zaangażowaniu zespołu naukowców pod przewodnictwem wiceprezesa IPN prof. Krzysztofa Szwagrzyka, a także licznych wolontariuszy, tożsamość odzyskało kolejnych 22 polskich bohaterów.

– W tych twarzach, w losach tych osób, zawarta jest dramatyczna historia Polski w połowie XX wieku – powiedział prezes IPN dr Jarosław Szarek, odwołując się do przedstawianych w czasie

uroczystości sylwetek zidentyfikowanych członków podziemia.

Jak przypomniał, niemiecka okupacja – „czas terroru i biologicznej likwidacji narodu polskiego” – nie sprawiła, że Polacy przestali marzyć o suwerennej Ojczyźnie. Gdy okazało się, że także rok 1945 nie przyniesie upragnionej wolności, wielu z nich postanowiło walczyć z sowietyzacją kraju.

W uroczystości wzięli udział dyrektor lubelskiego Instytutu Pamięci Narodowej Marcin Krzysztofik oraz pracownik Oddziałowego Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN w Lublinie Artur Piekarz.

[Pełna relacja, biogramy, zdjęcia i zapis wideo z uroczystości](#)

Noty identyfikacyjne rodzinom ofiar totalitaryzmów wręczali wspólnie prezes IPN oraz jego zastępca prof. Krzysztof Szwagrzyk. Wśród 22 osób odnalezionych i zidentyfikowanych znalazły się trzy z woj. lubelskiego. Poniżej prezentujemy ich biogramy i wizerunki.

Edward Bukowski, pseud. „Mruk”, „Gruby”, „Cichy”

Edward Bukowski
1923 - 1954

Urodził się 4 maja 1923 r. w m. Biadaczka w pow. Lubartów, był synem Jana i Zofii z d. Marzec. W okresie okupacji niemieckiej służył w Oddziale Specjalnym BCh Jana Flisiaka „Chłopickiego”. W sierpniu 1944 r. został powołany do służby w WP, skąd zdezerterował we wrześniu i dołączył do oddziału „Chłopickiego”, podporządkowanego wówczas AK. W okresie amnestii z sierpnia 1945 r. ujawnił się i został ponownie wcielony do wojska, z którego zdezerterował w październiku. Wiosną 1946 r. dołączył do oddziału Kazimierza Woźniaka „Szatana” z Obwodu WiN Lubartów, a gdy ten przeszedł pod komendę mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”, został przydzielony do oddziału kpt. Stanisława Łukasika „Rysia”. W czasie amnestii w 1947 r. nie ujawnił się i wyjechał na teren pow. przasnyskiego. Wiosną 1948 r. dołączył do oddziału WiN ppor. Mieczysława Pruszkiewicza „Kędziorka”, zaś latem 1949 r. przeszedł do grupy Edwarda Kalickiego „Małego”. 10 czerwca 1951 r. został otoczony na kwaterze we wsi Lipniak w pow. lubelskim przez Grupę Operacyjną UB-KBW. W czasie walki został ciężko ranny odłamkiem granatu w głowę i aresztowany. Nieprzytomnego przewieziono do szpitala więziennego na Zamku w Lublinie. Pomimo ciężkiej rany poddano go brutalnemu śledztwu. Wyrokiem WSR w Lublinie z 5 czerwca 1953 r. został skazany na karę śmierci, którą wykonano 12 stycznia 1954 r. Był ostatnim więźniem straconym na Zamku w Lublinie.

Szczałki Edwarda Bukowskiego odkryto w październiku 2017 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie.

Stanisław Samiec, pseud. „Pasek”

Stanisław Samiec
1925 - 1952

Urodził się 14 marca 1925 r. w m. Łykoszyn, pow. Tomaszów Lub., był synem Stefana i Pauliny z d. Byry. W okresie okupacji niemieckiej należał do AK, służył w tzw. „Żelaznej Kompanii” - oddziale partyzanckim Andrzeja Dźygały pseud. „Korczak”. Po wkroczeniu Sowieców pozostał w konspiracji, był współpracownikiem oddziału AK-WiN Jana Leonowicza „Burty”. Jesienią 1946 r., zagrożony aresztowaniem, dołączył do jego grupy. W czasie amnestii 1947 r. nie ujawnił się. Po śmierci „Burty” służył w oddziale Jana Turzynieckiego „Mogiłki”, w którym dowodził jednym z patroli. 30 września 1952 r. został otoczony ze swoim pododdziałem we wsi Przewodów w pow. tomaszowskim przez grupę operacyjną UB-KBW. W wyniku walki poległ Bolesław Ożóg „Jaskółka”, zaś ciężko ranny Stanisław Samiec wraz ze Stanisławem Bednarczykiem zostali ujęci i aresztowani. Samiec, który w wyniku postrzału w kręgosłup był sparaliżowany od klatki piersiowej w dół, został najpierw przewieziony do siedziby PUBP w Tomaszowie Lubelskim, a następnie przetransportowany na oddział szpitalny więzienia na Zamku w Lublinie. Leczony był tylko ambulatoryjnie i zmarł w wyniku odniesionych ran 18 października 1952 r.

Szczałki Stanisława Samca odkryto w listopadzie 2017 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie.

Stefania Zarzycka

Stefania Zarzycka
1919 - 1949

Urodziła się 3 lutego 1919 r. w m. Janówek Czernikowski w pow. Opatów, była córką Michała i Katarzyny z d. Filipczak. Od wiosny 1946 r. współpracowała wraz z mężem Władysławem z oddziałem kpt. Zdzisława Brońskiego „Uskoka”. W ich zabudowaniach, zlokalizowanych w kolonii Łuszczów w pow. Lublin, wielokrotnie kwatrowali partyzanci, m.in. mjr Hieronim Dekutowski „Zapora” ze swoim sztabem. Gospodarze należeli do najofiarniejszych i najbardziej zaufanych współpracowników „Uskoka”. Po amnestii z 1947 r. kwatera u Zarzyckich stała się jednym z dwóch najważniejszych miejsc schronienia oddziału. Od lata 1948 r. odbywały się tutaj regularne, comiesięczne spotkania komendanta z kadrą grupy, a partyzanci nazywali ją „koszarami” lub „koszarami partyzanckimi”. Na przełomie marca i kwietnia 1949 r. WUBP w Lublinie zlokalizował kwaterę i uzyskał informację o mającej się tam odbyć koncentracji. Na podstawie pozyskanych danych grupa operacyjna UB-MO-KBW otoczyła w nocy z 2 na 3 kwietnia 1949 r. gospodarstwo. W domu Zarzyckich przebywali wówczas Zdzisław Broński „Uskok”, Stanisław Kuchciewicz „Wiktor” i Edward Taraszkiewicz „Żelazny”. Pomimo zaciągniętego szczelnie okrążenia, partyzantom udało się wydostać z

budynku i przedrzeć przez pierścień obławy, jednak aresztowano dwójkę gospodarzy. Stefania była wówczas w ósmym miesiącu ciąży. Została przewieziona do Lublina i osadzona w areszcie śledczym w więzieniu na Zamku. Pomimo zaawansowanej ciąży kobieta została poddana przesłuchaniom, połączonymi z torturami fizycznymi i psychicznymi. 9 maja 1949 r. umieszczono Zarzycką na oddziale szpitalnym więzienia na Zamku, gdzie 29 maja 1949 r. urodziła córkę i półtorej godziny po porodzie zmarła.

Szcątki Stefanii Zarzyckiej odkryto w październiku 2017 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez IPN na Cmentarzu Rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie